

PŘÍRODA EVROPY

1/ Upravte věty

Vyškrtněte z následujících vět slova, která do nich nepatří.

Alpy, Karpaty, Pyreneje, Apeniny a Skandinávské pohoří jsou pásmová • sopečná pohoří. Alpy vznikly v důsledku styku eurasijské • arabské • africké • indické litosférické desky. Atlantický oceán evropskou pevninu v létě ochlazuje • zahřívá, v zimě ochlazuje • zahřívá. Na velikosti povodí, nadmořské výšce svých přítoků a zeměpisné poloze závislí režimy • délky evropských řek.

2/ Vytvořte dvojice

a) Při ústí velkých řek do moře vznikla řada významných měst, která využívala svou výhodnou polohu k obchodu a k budování průmyslu. Vytvořte dvojice z názvů řek a evropských přístavů při jejich ústí do moře.

A	Londýn	1	Visla	A	
B	Hamburg	2	Odra	B	
C	Gdaňsk	3	Tajo	C	
D	Bordeaux	4	Rýn	D	
E	Lisabon	5	Labe	E	
F	Štětín	6	Temže	F	
G	Rotterdam	7	Garonne	G	

b) Proč nevznikly velké přístavy i při ústí Dunaje a Pádu?

3/ Vytvořte trojice

Průplavy umožňují říční dopravu, zavlažování a průmyslové využívání vody. V Evropě je velké množství průplavů. Spojte řeky s názvy průplavů. Použijte atlas a rejstřík.

Labe	Burgundský průplav	Weser
Saône	Bačský průplav	Yonne
Dunaj	Pobřežní průplav	Tisa
Ems	Sifedoněmecký průplav	Weser

4/ Rozhodněte o pravdivosti tvrzení

Evropské průplavy jsou vybudovány pouze v rovinatých oblastech.	ANO NE
Průplavy pomáhají překonávat vysokohorské oblasti.	ANO NE
V Evropě je jen málo jezer.	ANO NE
Většina evropských jezer je pozůstatek po rozsáhlém zalednění.	ANO NE

OBYVATELÉ EVROPY

1/ Dokončete diagram

a) Doplňte tabulku o 8 nejpočetnějších států Evropy (po Rusku), запиšte počet jejich obyvatel a sestavte diagram tak, že za každých 5 milionů obyvatel vybarvíte jednu figurku. Barvy pro jednotlivé státy volte z jejich vlajek. (Pracujte s tabulkou na str. 62.)

stát	počet obyvatel	diagram
Rusko – evropská část	105 000 000	
ostatní evropské státy		

b) Podle diagramu rozhodněte, která z následujících tvrzení jsou pravdivá.

Většina evropských států má přes 20 milionů obyvatel. ANO NE

Nejpočetnější evropské státy leží na severu světadílu. ANO NE

Rusko má více obyvatel než Německo, Francie a Velká Británie dohromady. ANO NE

Nejmenší rozlohu z pěti nejlidnatějších států Evropy má Itálie. ANO NE

2/ Vyřešte doplňovačku

a) Doplňovačku vyřešíte, jestliže k uvedeným městům doplníte národ, který je z větší části obývá. Tajenka skrývá svěrázný evropský národ.

Poznaň						
Neapol						
Malaga						
Atény						
Tallinn						
Grenoble						
Liverpool						

TAJENKA

V které části Evropy tento národ žije?

1/ Zjistěte evropská platidla

stát	platidlo	mezinárodní zkratka měny
Velká Británie		
Dánsko		
Švédsko		
Itálie		
Německo		
Francie		
Portugalsko		

2/ Upravte věty

NORSKO A ŠVÉDSKO

1/ Vyřešte doplňovačku

Vyřešte doplňovačku (použijte atlas) a dozvíte se jméno nejvyššího vrcholu Skandinávského poloostrova. Jeho nadmořská výška je

[illegible]

2/ Upravte věty

Přemýšlejte a upravte následující věty. V nouzi vám pomohou mapy v atlase.

DÁNSKO A ISLAND

1/ Poznejsze obiekty

Využijte atlas a určete, o které geografické objekty se jedná.

(Nápověda: sopka, ledovec, město, ostrov, řeka.)

Hekla	
Keflavík	
Fyn	
Askja	

Bornholm	
Vatnajökull	
Odense	
Lolland	

2/ Test

Označte správná tvrzení.

- A) a) Ostrov Island je tvořen velkým množstvím sopek na styku litosférických desek.
b) Na vrcholcích islandských hor jsou ledovce.
c) Povrch Islandu je převážně nížinatý.
- B) a) Většina obyvatel Islandu se živil pěstováním ovoce a zeleniny.
b) Islandčané získávají elektrickou energii především z atomových elektráren.
c) Nejdůležitějším odvětvím islandského hospodářství je rybolov.
- C) a) Dánsko je nejhustěji zalidněná evropská země.
b) Povrch Dánska je převážně hornatý.
c) Hospodářství Dánska se opírá o těžbu surovin.
- D) a) Dánsko má nejvyšší příjmy z cestovního ruchu.
b) Pro turisty jsou v Dánsku nejprůtazlivější ledovce.
c) Návštěvníci Dánska jezdí hlavně do Tivoli a Legolandu.

3/ Rozhodněte

Obrázek znázorňuje krajinu

Dánska Islandu

- 41 -

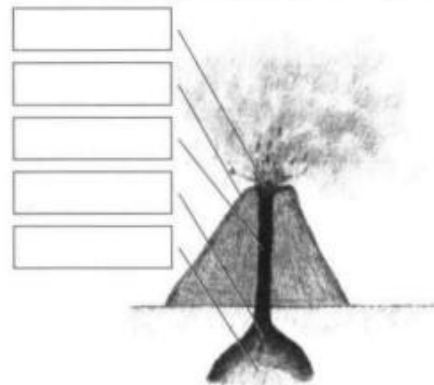
Severní Evropa

4/ Popište obrázek

a) Sopka je výrazný krajinný prvek. Pamätujete si z minulého ročníku, jaké existují druhy sopek a z čeho se sopky skládají? Popište obrázek.

b) Podle obrázku rozhodněte, která z následujících tvrzení jsou pravdivá:

Příčinou plochého povrchu Dánska jsou sopky.	ANO NE
Island je budován sopkami všech typů.	ANO NE
Láva vytéká ze sopouchů.	ANO NE
Je-li sopka pokryta sněhem a ledem, láva nikdy na povrch nevyteče.	ANO NE

FINSKO A POBALTÍ

1/ Doplňte do obrázku

Na řezu severní Evropou podél rovnoběžky 61° s. z. š. doplňte s využitím atlasu (ale lépe bez něho) chybějící popisky a poté odpovězte na několik otázek.

řez severní Evropou

fjord

Úkoly:

- Umístěte správně: Skandinávské pohory, Botnický záliv, Norské moře.
- Správně umístěte názvy tvarů: fjord, vodopád, jezerní plošina, ledovec, náhorní plošina, souostroví, ledová kra, les.
- Zakreslete, kudy probíhají státní hranice, a popište jednotlivé státy.
- Ukažte v řezu místa hospodářského využití jednotlivých oblastí: přílivové elektrárny, místa rybolovu, vodní elektrárny na prudkých řekách, místa těžby dřeva, vodní elektrárny mezi jezery, oblasti pěstování obilovin a brambor, vodní elektrárny na řekách s mírným spádem.

- 42 -

Západní Evropa

Podle popsaného obrázku odpovězte na následující otázky:

- Jak byste využili jednotlivé oblasti pro cestovní ruch? Je některá z oblastí pro cestovní ruch nevhodná?
- Kam až zasahuje vliv Severoatlantského oceánského proudu?
- V atlase vyhledejte největší města z území na obrázku.
- Jak se liší zalidnění jednotlivých oblastí?

2/ Vyhledejte podle zeměpisné polohy

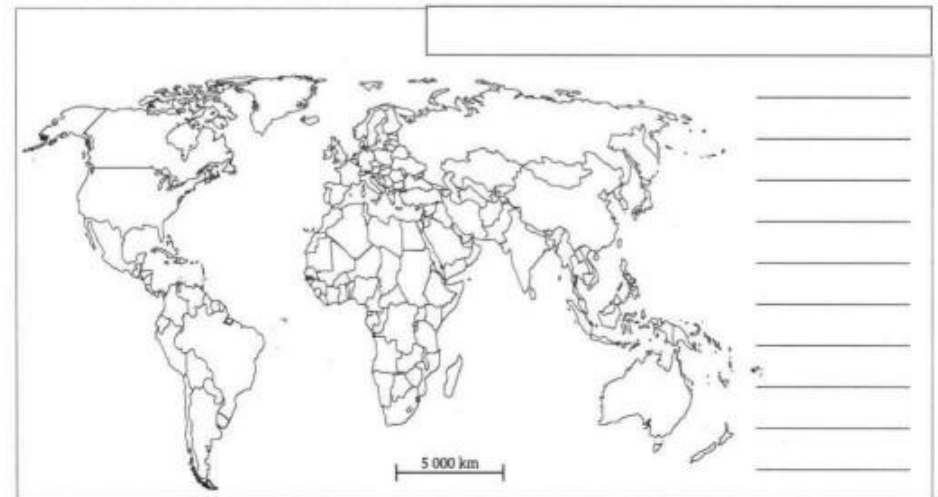
Nezapomněli jste určovat zeměpisnou polohu? Procvičte si to u následujících objektů. Pomocí atlasu určete, co se nachází v místech s danými zeměpisnými souřadnicemi.

60° 30' s. z. š., 22° 20' z. z. d.	
69° s. z. š., 28° z. z. d.	
54° 50' s. z. š., 24° z. z. d.	
55° 45' s. z. š., 21° z. z. d.	
59° 30' s. z. š., 25° 23' z. z. d.	
57° s. z. š., 24° 10' z. z. d.	

VELKÁ BRITÁNIE A IRSKO

1/ Dokončete mapu

a) Dokončete mapu britského Společenství. Zvolenou barvou vybarvěte všechny státy, které jsou v něm sdruženy (nejmenší zakroužkujte). Velkou Británii, centrum Společenství, vybarvěte tmavším odstínem téže barvy. Velké státy popište, malé očíslovte a doplňte název mapy.

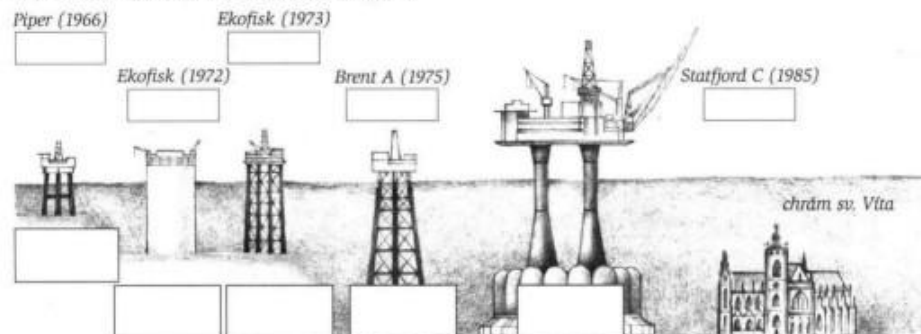
Země Společenství: Antigua a Barbuda, Austrálie, Bahamy, Bangladéš, Barbados, Belize, Botswana, Brunej, Dominika, Fidži, Gambie, Ghana, Grenada, Guyana, Indie, Jamajka, Jižní Afrika, Kamerun, Kanada, Keňa, Kiribati, Kypr, Lesotho, Malajsie, Malawi, Maledívy, Malta, Mauricius, Mosambik, Namibie, Nauru, Nigérie, Nový Zéland, Pákistán, Papua-Nová Guinea, Samoa, Sierra Leone, Seychely, Singapur, Velká Británie, Sv. Lucie, Sv. Kryštof a Nevis, Sv. Vincenc a Grenadiny, Swazijsko, Salomounovy ostrovy, Srí Lanka, Tanzanie, Tonga, Trinidad a Tobago, Tuvalu, Uganda, Vanuatu, Zambie, Zimbabwe.

b) Podle sestavené mapy rozhodněte, která z následujících tvrzení jsou pravdivá.

S výjimkou Antarktidy jsou ve Společenství zastoupeny všechny světadíly.	ANO NE
Nejrozhlednějším státem Společenství je Kanada.	ANO NE
Nejvíce zemí Společenství se nachází v Evropě.	ANO NE
K Britskému impériu v minulosti patřily hospodářsky nevýznamné oblasti světa.	ANO NE

2/ Doplňte obrázek a diagram

a) Obrázek znázorňuje významné těžební plošiny ropy a zemního plynu v Severním moři. Pro srovnání velikosti je v obrázku zakreslen i chrám sv. Víta v Praze. Vaším úkolem je s využitím atlasu doplnit chybějící popisky a dokončit diagram.

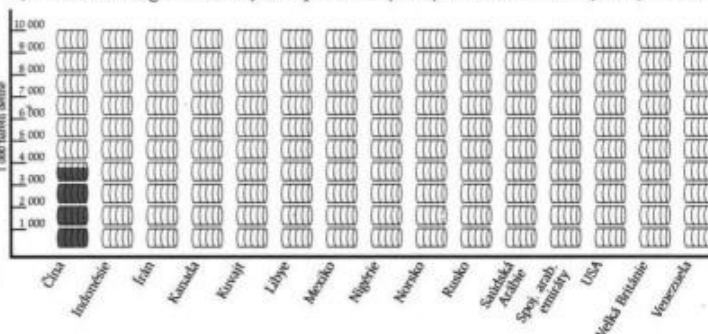

Největší producenti ropy (údaje z roku 1999, hodnoty v 1 000 barelů denně):

Čína	3 210
Indonésie	1 560
Írán	3 730
Kanada	2 560
Kuvajt	2 095
Libye	1 465
Mexiko	3 410
Nigérie	2 285
Norsko	3 360
Rusko	6 215
Saúdská Arábie	9 375
Spoj. arab. emiráty	2 700
USA	8 255
Velká Británie	2 695
Venezuela	3 365

Úkoly:

- Pod název plošiny a rok zahájení jejího provozu doplňte zeměpisnou polohu plošiny.
- Pod každou těžební věž nakreslete vlajku státu, kterému věž patří.
- Sestavte diagram. Každý sud představuje objem 1 000 barelů (159 l) denně.

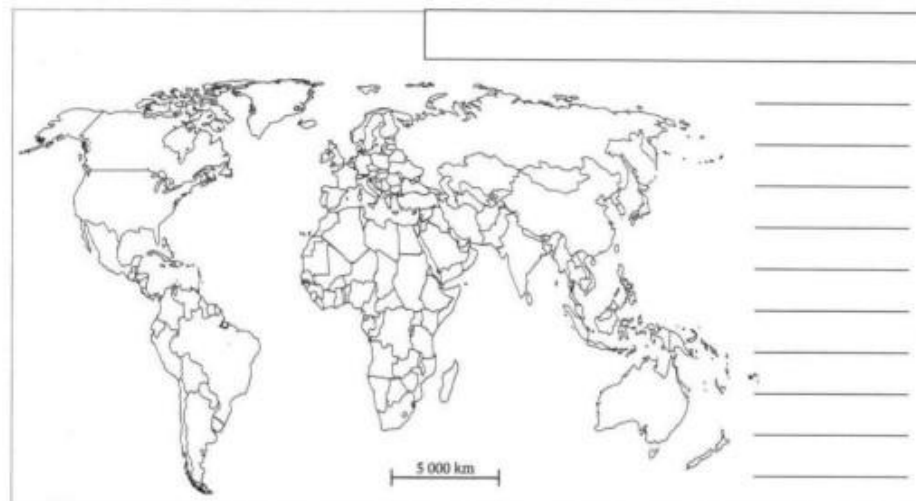
b) Podle obrázku a grafu upravte následující věty:

Ropa a zemní plyn se těží na šelfu • z podmořských pánví. Čím novější těžební plošiny, tím hlubší • mělčí • vydatnější • chudší. Těžební plošiny dosahují výšek přes 100 • 1 000 metrů. Mezi největší světové producenty ropy patří • nepatří i africké země. Velká Británie těží více • méně ropy než Norsko. Saúdská Arábie vytěží denně více • méně ropy než Velká Británie a Norsko dohromady. Nejvíce ropy těží asijské • americké státy.

FRANCIE

1/ Dokončete mapu

a) Dokončete mapu států, které patřily v minulosti pod vládu Francie a tvořily rozsáhlé impérium. Zvolenou barvou vybarvěte státy z následujícího seznamu, Francii tmavším odstínem. Dále pracujte jako s mapou britského Společenství.

Seznam bývalých francouzských území: Alžírsko, Benin, Burkina Faso, Côte d'Ivoire (Pobřeží slonoviny), Čad, Džibutsko, Gabon, Guinea, Haiti, Kambodža, Kamerun, Kanada (jen část), Komory, Kongo (Brazzaville), Laos, Libanon, Madagaskar, Mali, Maroko, Mauritanie, Namibie, Niger, Senegal, Spojené státy americké (část), Středoafrická republika, Sýrie, Togo, Tunisko, Vanuatu, Vietnam.

Současná francouzská území: Francouzská Guyana, Francouzská jižní a antarktická území, Francouzská Polynésie, Guadeloupe, Martinik, Mayotte (Mahoré), Nová Kaledonie, Réunion, St. Pierre a Miquelon, Wallis a Futuna.

b) Která tvrzení jsou pravdivá?

S výjimkou Antarktidy měla Francie své kolonie na všech světadílech.	ANO NE
Nejrozhlednější území kolonizovala Francie v Africe.	ANO NE
Všechny bývalé kolonie Francie jsou vnitrozemské státy.	ANO NE
Francouzské impérium vzniklo díky námořním výbojům.	ANO NE